

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы**  
**Иске Кармэт авыл жирлеге Советы**

**КАРАР**

№ 6

06.03. 2015 ел

**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының**  
**«Иске Кармэт авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге**  
**Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертү турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131 - ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законына ярашлы рәвештә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлеге Уставының 81, 82, 83 статьялары нигезендә Иске Кармэт авыл жирлеге Советы:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Кармэт авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына 1 нче кушымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмэләр кертергә.
2. Әлеге карарны Юстиция органына Федераль закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен жиберергә.
3. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт авыл жирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмэләр дәүләт теркәвеннән соң махсус мәгълүмати стендларда игълан ителергә тиеш.
4. Әлеге карар гамәлдәгә законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда үз көченә керә.

Иске Кармэт авыл жирлеге башлыгы:



Ф.З.Мусабинов



**Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Кармэт  
авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең уставына үзгәрешләр һәм  
өстәмәләр кергү турында**

**1. 6 статья жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәге редакциядә  
бәян итәргә:**

1. Жирле әһәмияттәге торак пункт мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә::

1) жирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, жирлек бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап төзү һәм раслау;

2) жирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм бетерү;

3) жирлекнең муниципаль милкендә булган милеккә ия булу, файдалану һәм аның белән идарә итү;

4) торак пунктлар чикләрендә янғын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәмин итү;

5) торак пунктта яшәүчеләрне элемтә, җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;

6) ял оештыру һәм авыл халкын мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;

7) Жирлек территориясендә физик культура һәм массакуләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, жирлекнең рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру;

8) торак пунктның архив фондларын формалаштыру;

9) торак пункт территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау, шул исәптән биналарны (шул исәптән торак йортларны), алар урнашкан корылмаларны һәм жир участкаларын, тиешле Биналарның һәм корылмаларның фасадларының һәм коймаларының тышкы күренешенә, төзекләндерү эшләре исемлеген һәм аларны үтәүнең вакытлычалыгын билгеләү; биналарның (аларда урнашкан урыннарның) һәм корылмаларның милекчеләренең янәшәдәге биналарны төзекләндерүдә катнашу тәртибен билгеләү территорияләре; торак пункт территориясен төзекләндерүне оештыру (шул исәптән урамнарны яктырту, территорияне яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту);

10) адреслашу объектларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл челтәре элементларына исемнәр бирү (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк яки муниципаль-ара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге



автомобиль юлларыннан тыш), торак пункт чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый исемнәргә үзгәртү, юкка чыгару, мәгълүматны Дәүләт адреслы реестрлар;

11) авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү, кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

12) торак пунктта балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыру һәм гамәлгә ашыру;

13) жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә ярдәм күрсәтү, халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

14) көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарларын жыю һәм чыгаруны оештыру;

15) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм жирләү урыннарын тоту»

7 статьяның 1 өлеше түбәндәге эчтәлектәге 12,13 пункты белән тулыландырылсын:

12) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмаларның хезмәт күрсәтү сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыру.

13) гражданның муниципаль торак фондының торак урыннарын аренда килешүләре буенча бирү

Уставның 30 статьясында 5;24 пунктларын алып ташларга

47 нче маддә. Башкарма комитетның вәкаләтләрен түбәндәге редакциядә баян итәргә

1. Жирлекнең башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәп өлкәсендә:

торак пункт бюджеты проектын, торак пунктның комплекслы социаль-икътисади үсеш планнарын һәм программаларын проектларын төзи;

- жирлек бюджетын үтәүне тәмин итә, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

- жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап, жирлекнең комплекслы социаль-икътисади үсеш планнарын һәм программаларын үтәлеше турында хисаплар әзерли;

- жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын билгеләүче статистик күрсәткечләр жыюны һәм күрсәтелгән мәгълүматларны Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә дәүләт хакимияте органнарына тапшыруны оештыра;

2) муниципаль милек белән идарә итү, торак пункт территориясендәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- жирлекнең муниципаль милекнең булган мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын булдыру, сатып алу, куллану, боерык бирү һәм арендаулау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы карары белән билгеләнгән очракларда жирлек Советына муниципаль милекнең читләштерү, шул исәптән аны



хосусыйлаштыру турында тэкъдимнэр эзерли һәм килештерүгә (раслауга) кертә;

муниципаль милектә булмаган предприятиеләр, оешмалар белән торак пунктның икътисади һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; торак пункт территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек формасындагы предприятиеләр булдыруга ярдәм итә;

- жирлек советы билгеләгән тәртип буенча муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлегенә максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм Предприятиеләрне үзгәртеп кору һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә аларның житәкчеләрен билгели һәм биләгән вазифаларыннан азат итә;

муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлегенә финанс белән тәмин итүне һәм муниципаль биремне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр белән финанс белән тәмин итүне гамәлгә ашыра, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыра;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләргә тарифларны һәм, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан башкарыла торган эшләрне билгели;

3) авыл хужалыгы һәм эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә:

авыл хужалыгы житештерүен үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

4) торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм халыкка башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:

халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;

- социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтаж гражданны билгеләнгән тәртиптә исәпкә ала;

- гражданны торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарын арендау шартнамәләре буенча муниципаль торак фонды торак урыннарын бирә;

ял оештыру һәм халыкны мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

торак пункт территориясендә физик культура һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыра, торак пунктның рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

халыкның күпләп ял итү өчен шартлар тудыра һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыра;

- энергияне сак тоту һәм энергетик нәтижәлелекне арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны тормышка ашыра, муниципаль берәмлек



чикләрендә муниципаль торак фонды булган күпфатирлы йортларны энергетик тикшерү үткәрүне оештыра, энергияне сак тоту һәм энергетик нәтижелелекне арттыру турындагы законнарда каралган башка чараларны оештыра һәм үткәрә;

5) төзекләндерү өлкәсендә:

көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарларын жыю һәм чыгаруны оештыра;

торак пункт территориясен төзекләндерү буенча эшчәнлек оештыра (шул исәптән урамнарны яктырту, территорияне яшелләндерү, урам исемнәре һәм йорт номерлары белән күрсәткечләр урнаштыру, кече архитектура формаларын урнаштыру һәм тоту);

-адреслашу объектларына адреслар бирә, адресларны үзгәртә, гамәлдән чыгара, урам-юл челтәре элементларына исем бирә (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, төбәк һәм муниципаль-ара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан тыш), торак пункт чикләрендәге планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирә, мондый исемнәрне үзгәртү, гамәлдән чыгару, дәүләт адреслы реестрлар;

социаль инфраструктураны комплекслы үстерү, торак пунктның транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын раслай.

б) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәмин итү, Халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә:

- торак пункт территориясендә законнарны, дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары актларын үтәүне, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәмин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән жирле үзидарә хокукларын бозучы судта яки арбитраж судында дәүләт хакимияте органнары һәм дәүләт вазыйфаи затлары, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмаларның актларын шикаять итә;

- торак пунктлар чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәмин итә;

-муниципаль сайлаулар, жирле референдум, жирлек депутатын, жирлекнең сайлап куелган органы эгъзасын, жирлекнең сайлап куелган вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирүне, жирлек чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәмин итүне гамәлгә ашыра;

- жирле үзидарәнең сайлап куелган вазыйфаи затларына, жирле үзидарәнең сайлап куелган органнары эгъзаларына, жирлек Советы депутатларына, муниципаль хезмәткәрләргә һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә һөнәри белем һәм өстәмә һөнәри белем бирүне оештыра;

жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар үткәрү, спорт, тамаша һәм башка массакуләм ижтимагый чаралар оештыру белән бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;



гражданнарга һәм аларның жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы берләшмәләренә ярдәм күрсәтә, халык дружиналары эшчәнлегенә өчен шартлар тудыра;

7) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләр өлкәсендә:

торақ пункт милкендәгә мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен) саклауны, куллануны һәм популярлаштыруны, торақ пункт территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) эһәмияттәгә мәдәни халык объектларын (тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен) саклауны тәэмин итә;

жирле традицион халык сәнгать ижатын үстерү өчен шартлар тудыра, торақ пунктта халык сәнгать кәсепләрен саклау, торгызу һәм үстерү өчен шартлар тудыра;

торақ пункт территориясендә урнашкан муниципаль музейларны тотуны тәэмин итә;

балалар һәм яшьләр белән эшләр буенча чаралар оештыра һәм гамәлгә ашыра.

8) жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен үтәү өлкәсендә:

- федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларын исәпкә ала һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

- тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен тиешле федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлек Советы карарларына ярашлы рәвештә, жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы Матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан үзенә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны тәэмин итә;

9) федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәтләренә сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыра.

9) башка вәкаләтләр:

-жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрне башкаруны, «Федераль милектә булган су объектларында ясалган ясалма жир кишәрлекләре турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында»2011 елның 19 июлендәгә 246-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлегенә булдыру турында шартнамә төзү хокукына ачык аукцион үткәрүне тәэмин итә;

- жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

торақ пунктның архив фондларын формалаштыруны тәэмин итә;

- әлегә Уставның 5 статьясындагы 1 өлешендәгә 8-10, 17 һәм 20 пунктларында каралган жирле эһәмияттәгә мәсьәләләренә хәл итү



максатларында гражданны торак пункт өчен социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурлыкларны) ирекле нигездә башкаруга жәлеп итү турында Карар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра;

федераль законнарға ярашлы рәвештә халыкара һәм тышкы икътисади элементләрне гамәлгә ашыра;

жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра, законнар, әлеге Устав, жирлек Советы карарлары белән жирлек советы яки башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелгән вәкаләтләрдән тыш.

2. Башкарма комитет жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә карамаган мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

торак пункт музейларын булдыра;

торак пунктта нотариус булмаган очракта законнарда каралган нотариаль гамәлләр башкара;

опека һәм попечительлек буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыруда катнаша;

торак пункт территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренң хокукларын гамәлгә ашыру белән бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

-Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм торак пункт территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм күрсәтә;

- торак пункт территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацияләү буенча чараларны оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;

туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

кеше хокукларын тәмин итүне жәмәгать контролендә тотучы жәмәгать күзәтү комиссияләренә һәм мәжбүри тоту урыннарында булган кешеләргә ярдәм күрсәтә.

инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук Гомумроссия инвалидларның ижтимагый берләшмәләре тарафыннан 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә инвалидларның социаль яклау турында»гы Федераль закон нигезендә оештырылган оешмаларга ярдәм күрсәтә.

3. Жирлекнең башкарма комитеты Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендәге башкарма комитетның вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) Тиешле территориядә муниципаль контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) төбәк дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру, аны гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләр жирле үзидарә органнарына бирелгән;
- 3) тиешле эшчәнлек өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә башкарыла;



4) тиешле эшчәнлек өлкәләрендә муниципаль контрольнең нәтижәлелеген мониторинглауны оештыру һәм үткәру, аның күрсәткечләре һәм методикасы Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан раслана;

5) Татарстан Республикасы субъектларының федераль законнарда, законнарда һәм башка норматив хокукий актларында каралган башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру буенча функцияләрдә мондый органнарның статусын билгеләүче хокукий актларга ярашлы рәвештә, жирлекнең башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин.

"Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшмәкәрләренң хокукларын яклау турында" 2008 елның 26 декабрдәгә 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләренң хокукларын яклау белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата кулланыла.

65нче маддәгә муниципаль хокукий актларны бастырып чыгару (халыкка чыгару) һәм үз көченә керү тәртибе түбәндәгә редакциядә 3.1 пунктны өстәргә::

Массакуләм мәгълүмат чаралары сыйфатында «Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталы», Аксубай муниципаль районының рәсми сайты, Иске Кармәт авыл жирлегенә мәгълүмати стендлары кулланыла.

74нче маддәдә торак пунктта бюджет процессы 7нче пунктны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә::

Бюджет проектын төзү;

Россия Федерациясә Президентының Россия Федерациясә Федераль Жыенына Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен билгеләүче мөрәжәгәте нигезләмәләре;

бюджет сәясәтенң төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенң төп юнәлешләре;

Россия Федерациясенң таможня-тариф сәясәтенң төп юнәлешләре;

социаль-икътисади үсеш фаразлары;

- бюджет прогнозы (бюджет прогнозы проекты, бюджет прогнозы үзгәрешләре проекты) озак вакытлы чорга;

- дәүләт (муниципаль) программаларында (дәүләт (муниципаль) программалары проектында, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертү проектларында)

75 нче маддәне түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

75 нче маддә. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен сатып алулар

1. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр Сатып Алу Россия Федерациясенң дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турындагы законнарына ярашлы рәвештә башкарыла.

2. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр Сатып Алу жирлек бюджеты акчалары хисабына башкарыла.